

การศึกษาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม
ต่อภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยเอดส์โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

นางกนกวรรณ แสงนภาพร

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร 227 46 936

A STUDY OF USING GROUP COUNSELING EMPHASIZING RATIONAL EMOTIVE
BEHAVIOR MODEL ON DEPRESSION OF AIDS PATIENTS,
PRANAKORN SRI AYUTTHAYA HOSPITAL

Mrs. Kanokwan Sangnapaboworn

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

กนกวรรณ แสงนภาพร : การศึกษาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยเอดส์โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

(A STUDY OF USING GROUP COUNSELING EMPHASIZING RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR MODEL ON DEPRESSION OF AIDS PATIENTS, PRANAKORN SRI AYUTTHAYA HOSPITAL)

อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ, 151 หน้า

การศึกษานี้เป็นการดำเนินโครงการศึกษาอิสระ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยเอดส์ก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยเอดส์ที่เข้าโครงการยาด้านไวรัสเอดส์ของโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา จำนวน 20 คน ได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติจากผู้ป่วยเอดส์ที่มารับบริการที่งานปรึกษาสุขภาพ แผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ รูปแบบการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีบุคคลิกภาพแบบ A-B-C ของ Ellis (1961) ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน กำกับการศึกษาโดยใช้การประเมินความคิดอัตโนมัติด้านลบของ Hollon and Kendall (1980) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบวัดภาวะซึมเศร้าด้วยตนเองของ Beck (Beck Depression Inventory) ซึ่งเครื่องมือทั้ง 2 ชุด มีค่าความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของคอนบราค เท่ากับ 0.81 เท่ากัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าก่อนและหลังการดำเนินโครงการ โดยใช้สถิติทดสอบที (Dependent t-test)

ผลการศึกษา

พบว่าคะแนนเฉลี่ยของภาวะซึมเศร้าหลังให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม มีค่าต่ำกว่าก่อนให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $< .05$ ($\bar{X} = 13.35$ และ $\bar{X} = 22.50$ ตามลำดับ, $t = 5.28$)

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
/

4877801036 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD : COUNSELING RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR MODEL /

DEPRESSION / AIDS, PATIENT

KANOKWAN SANGNAPABOWORN : A STUDY OF USING GROUP COUNSELING EMPHASIZING RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR MODEL ON DEPRESSION OF AIDS PATIENTS, PRANAKORN SRI AYUTTHAYA HOSPITAL. INDEPENDENT STUDY ADVISOR: PENPAKTR UTHIS.Ph.D.,151 pp.

The purpose of independent study project was to compare depression of AIDS patients before and after using counseling emphasizing rational emotive behavior model. The sample of 20 depressed persons with HIV who were enrolled in the Antiviral Drug Therapy Program and met the inclusion criteria were purposively recruited from counseling unit, out patient department, Pranakorn Sri Ayutthaya Hospital. The instrument used in this study was the counseling emphasizing rational emotive behavior model which was developed based on A-B-C personality theory of Ellis (1961). It was validated by 3 professional experts. The Automatic Thoughts Questionnaire (Hollon and Kendall, 1980) was used to monitor the study intervention. Data were collected using the modified Beck Depression Inventory. The Cronbach's Alpha coefficient reliability of the two latter instruments were .81 and .81, respectively. The study data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. Dependent t-test was used to compare mean different of pretest and posttest depression scores.

Major findings were as follows :

The finding revealed that mean depression scores of AIDS patients after using counseling emphasizing rational emotive behavior model were significantly lower than at $p < .05$ level ($\bar{X} = 13.35$ and 22.50 respectively, $t = 5.28$).

Field of study Mental Health and Psychiatric

Academic year 2006

Nursing Student's

Advisor's signature

[Handwritten signatures and dates]

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งได้ให้ความรู้ ชี้แนะแนวทางในการศึกษา เป็นทั้งแรงบันดาลใจให้ผู้ศึกษาเกิดความมุ่งมั่น ตลอดจนให้ความเมตตา เอาใจใส่และให้กำลังใจผู้ศึกษาตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ ดร.เพ็ญภา กุลนภาดล คณะกรรมการสอบ ที่ให้ความกรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัยและอาจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยา ที่ให้กำลังใจเสมอมา รวมทั้งคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการพัฒนาตนเอง รวมทั้งให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมาและขอบพระคุณเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อเอกสารในการดำเนินการศึกษา

ขอขอบคุณกรมสุขภาพจิตที่ให้โอกาสและสนับสนุนทุนตลอดการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล หัวหน้างานผู้ป่วยนอก คุณมยุรี กิบาลทรัพย์ คุณศัญญา กสิวิวัฒน์ รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนาม รวมทั้งขอขอบคุณผู้ป่วยทุกท่านที่เห็นความสำคัญ สละเวลาและให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ

ขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดาที่ให้กำลังใจเสมอมา

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ที่มีในโครงการศึกษาอิสระนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ป่วยเอดส์ทุกท่าน ให้มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	12
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	53
วิธีดำเนินการศึกษา.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	84
รายการอ้างอิง.....	92
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ.....	104
ภาคผนวก ข ตัวอย่างการสนทนาในกิจกรรม.....	106
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	113
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	151

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแสดงคะแนนความคิดอัตโนมัติด้านลบหลังการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมของ ผู้ป่วยเอดส์ที่มีภาวะซึมเศร้า.....	76
ตารางที่ 2 ตารางจำนวนและร้อยละของผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ภาวะเศรษฐกิจ ระยะเวลา ที่เข้าโครงการรับยาต้านไวรัสเอดส์ ประวัติการใช้ยาเสพติดและ ประวัติการเจ็บป่วยทางจิตของผู้ป่วยและบุคคลในครอบครัว.....	80
ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบคะแนนและระดับภาวะซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษา แบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม.....	82
ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยเอดส์ก่อนและหลังการให้ คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม.....	83